

SXEDIO.14

ΚΥΠΡΟΣ: ΧΑΛΚΟΚΡΑΤΙΑ ή ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (2.300-1050 π.χ.)

Κύρια χαρακτηριστικά της εποχής του χαλκού είναι η εκμετάλλευση του χαλκού της Κύπρου, η εξαγωγή του σε γειτονικές χώρες και η ανάπτυξη στενών σχέσεων με αυτές.

Η εποχή του χαλκού διαιρείται σε τρεις μεγάλες περιόδους, την πρώιμη, τη μέση και την ύστερη εποχή του χαλκού.

Για την πρώιμη εποχή του χαλκού τις κυριότερες πληροφορίες λαμβάνονται από τα ευρήματα των νεοκροπόλεων της Φιλιάς, της Βασίλειας, της Αγίας Παρασκευής και της Σωτήρας.

Ο χαλκός χρησιμοποιείται την περίοδο αυτή πολύ, αναμειγμένος με κασσίτερο.

Στην κεραμική της πρώιμης εποχής του χαλκού χαρακτηριστικά είναι τα ερυθροστιλβωτά αγγεία, που βρέθηκαν κυρίως στη Φιλιά.

Η φάση αυτή λήγει γύρω στα **2.100** και συνδέεται πιθανόν με την εγκατάσταση πολλών Μικρασιατών στην Κύπρο.

Η μέση εποχή του χαλκού διαρκεί περίπου **500** χρόνια και λήγει γύρω στα **1.600** π.χ.

Στη φάση αυτή παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη το ανατολικό μέρος του νησιού, αντίθετα από ό,τι συνέβαινε μέχρι τότε, εξαιτίας της ανάπτυξης του εμπορίου με την Ανατολή, με σημαντικό πολιτιστικό κέντρο την Εγκωμη.

Η εκμετάλλευση του χαλκού στην Κύπρο συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη του νησιού, αλλά προκάλεσε και διάφορες απόπειρες για κατάκτηση της Κύπρου από τους ισχυρούς γείτονες της.

Αυτή την εποχή αναπτύχθηκαν νέοι συνοικισμοί, καθιερώθηκαν εμπορικές ανταλλαγές με όλες τις γειτονικές χώρες και έγιναν πολλά οχυρωματικά έργα για προστασία του νησιού από τις

ξένες επιδρομές.

Ωστόσο, η πιο λαμπρή φάση της Κυπριακής προϊστορίας είναι η ύστερη εποχή του χαλκού (**1.600-1050 π.χ.**) . Τότε η Κύπρος έγινε μεγάλο πολιτιστικό κέντρο και συνδέθηκε με το μυκηναϊκό πολιτισμό.

Ο Μυκηναίοι εγκαταστάθηκαν ειρηνικά ως έμποροι στα νότια και ανατολικά παράλια και ανέπτυξαν οικονομικές σχέσεις με την Ανατολή.

Η ελληνική διείσδυση στην Κύπρο έγινε ειρηνικά με τη μορφή της εγκατάστασης μυκηναϊκών αποικιών.

Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο το Κούριο ήταν αποικία των Αργείων και σύμφωνα με τον Πausανία η Πάφος χτίστηκε από τους Αρκάδες.

Οι πόλεις της Κύπρου εξελληνίστηκαν σιγά, σιγά και οι Κύπριοι πήραν πολλά στοιχεία από τη μυκηναϊκή θρησκεία.

Την ίδια εποχή (γύρω στα **1.500 π.χ.**) εμφανίστηκε στην Κύπρο η συλλαβική κυπριακή γραφή.

Γύρω στα **1.200 π.χ.** πολλές κυπριακές πόλεις υπέστησαν σοβαρές καταστροφές από επιδρομές Χετταίων, ενώ το **1.050** προκλήθηκαν μεγάλες καταστροφές στην Κύπρο, πιθανόν από σεισμό.

Στην ύστερη εποχή του χαλκού σουδαιότερα κέντρα της Κύπρου ήταν η Εγκωμη, το Κίτιο, το Κούριο, το Παλαίκαстро, η Παλαίπαφος, η Κυρήνεια, οι Χύτροι, η Μύρτου και η Ταμασσός.

Η Εγκωμη, όπως φαίνεται από τις νεότερες ανασκαφές, υπήρξε μια πόλη με αξιοθαύμαστο πολεοδομικό σχέδιο.

Η πόλη ήταν χωρισμένη σε οικοδομικά τετράγωνα και στις διασταυρώσεις των κύριων δρόμων υπήρχαν εγκαταστάσεις κατεργασίας του Χαλκού (Επίσημες πληροφορίες).